

Władysław Konrad Łossowski, ur. 2.10.1909 r. w Białej pow. Czortków, pracownik cywilny w Korpusie Ochrony Pogranicza, ppor. rezerwy artylerii Wojska Polskiego. W roku szkolnym 1920/1921 r. uczył się w Państwowej Szkole Realnej w Stanisławowie, potem w latach 1921-1929 w Państwowym Gimnazjum w Czortkowie, gdzie w 1929 r. zdał maturę. Absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim (kurs 13.08.1929-24.06.1930 r.), brał udział w ćwiczeniach wojskowych: w 1932 r. sześć tygodni w 12 Pułku Kresowym Artylerii Lekkiej w stopniu ogniomistrza podchorążego, w 1934 r. cztery tygodnie w tym samym pułku w stopniu podporucznika rezerwy artylerii ze starszeństwem od 01.01.1933 r., w 1937 r. cztery tygodnie w 30 Poleskim Pułku Artylerii Lekkiej – pełnił funkcję dowódcy plutonu. W 1932 r. mieszkał w Czortkowie na ul. Mickiewicza. Jako oficer rezerwy w 1934 r. podlegał pod Powiatową Komendę Uzupełnień w Czortkowie, co również wskazuje na Czortków jako jego ówczesne miejsce zamieszkania.

Przed wybuchem II wojny światowej Władysław Łossowski był pracownikiem cywilnym komórki II oddziału w Korpusie Ochrony Pogranicza (wywiad). Miejsce zamieszkania wskazywałoby na to, że podlegał zapewne komendzie powiatowej KOP „Czortków”. Ze służbowych charakterystyk wynika, że był inteligentnym, pracowitym i spokojnym człowiekiem, *o słabej donośności głosu, towarzysko wyrobiony, alkoholu mało używał*. Wiadomo też, że jeździł konno i uprawiał sport.

W 1938 r. został odznaczony *Srebrnym Krzyżem Zasługi* „za zasługi w służbie Korpusu Ochrony Pogranicza”.

Władysław zaginął w czasie wojny po 17.09.1939 r. Jego losy zostały częściowo wyjaśnione w 2012 r. Brał udział w wojnie obronnej 1939 r. walcząc w szeregach 30 pułku artylerii lekkiej, wchodzącego w skład 30 Dywizji Piechoty działającej w ramach Armii Łódź. Niewykluczone, że po rozbiciu Armii dostał się wraz z resztkami pułku do Twierdzy Modlin i walczył dalej w jej obronie. Po kapitulacji załogi Twierdzy uniknął niewoli, co wraz z potwierdzonym późniejszym pobycem w Szpitalu Ujazdowskim w Warszawie może wskazywać na odniesione ciężkie rany¹.

Władysław zmarł na gruźlicę płuc 4.07.1941 r. w Szpitalu Ujazdowskim, został pochowany na warszawskim Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w kwaterze żołnierzy kampanii wrześniowej 1939 r.² W aktach wojskowych z 1934 r. odnotowano, że był kawalerem, w akcie zgonu odnotowano, że był „stanu wolnego”.

Zesp. nr 301 „Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego archidiecezji lwowskiej: Par. Czortków dek. Trembowla: Księga metrykalna urodzeń, ślubów i zgonów dla miasta Czortków i wsi: Biała [...] 1900-1910”, sygn. 1841, w AGAD. Władysław Łossowski jest wymieniony w: „Sprawozdanie Dyrekcji Państwowej Szkoły Realnej w Stanisławowie za rok szkolny 1920/21, Stanisławów 1921, s. 21 (uczeń pierwszej klasy); „Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum imienia Juliusza Słowackiego w Czortkowie za rok szkolny 1927-1928”, Czortków 1928, s. 41 (uczeń siódmej klasy); „Rocznik pamiątkowy Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerji we Włodzimierzu rok 1929-1930”, Warszawa 1930, s. 243; Jan Łukasiak, „Wołyńska Szkoła Podchorążych Rezerwy Artylerii im. Marcina Kąckiego”, Pruszków 2000, s. 44, 226; „Rocznik oficerski rezerw

¹ Szpital Ujazdowski był polskim szpitalem wojskowym, w którym leczono rannych uczestników kampanii wrześniowej 1939 r.

² Władysław został pochowany w kwaterze, w której leżą wyłącznie żołnierze zmarli w latach 1940-1942. Prawdopodobnie byli to inwalidzi wojenni, których śmierć związana była z odniesionymi w 1939 r. ranami i różnymi późniejszymi powikłaniami chorobowymi. Na krzyżu postawionym na grobie Władysława Łossowskiego znajdują się błędne informacje: urodzony w „1900 r.” zamiast „1909 r.” i służył w „30 pal 90 DP” zamiast „30 pal 30 DP”.

1934" (reprint), Warszawa-Londyn 2003, s. 155, 624 i Tadeusz Kryśka-Karski, „Straty korpusu oficerskiego 1939-1945”, Londyn; Akta personalne: Łossowski Władysław, sygn. akt 1769/89/3117, AP, w zasobie Wojskowego Biura Historycznego w Warszawie; o nadanym Srebrnym Krzyżu Zasługi w: Zarządzenie 287, s. 1 w Monitor Polski Nr 159 z 15 lipca 1938 r. Informacja Zarządu Cmentarzy Komunalnych w Warszawie z dnia 26 marca 2012 r. i dołączona do niej kopia „Protokołu śmierci” z dnia 5 lipca 1941 r.; „Bohaterowie bitwy nad Bzurą”, www.bohaterowie1939.pl.

Oprac. Małgorzata Hardy i Jan P. Sobolewski